

Европейски съюз

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА “ИНОВАЦИИ И КОНКУРЕНТОСПОСОБНОСТ” 2014-2020

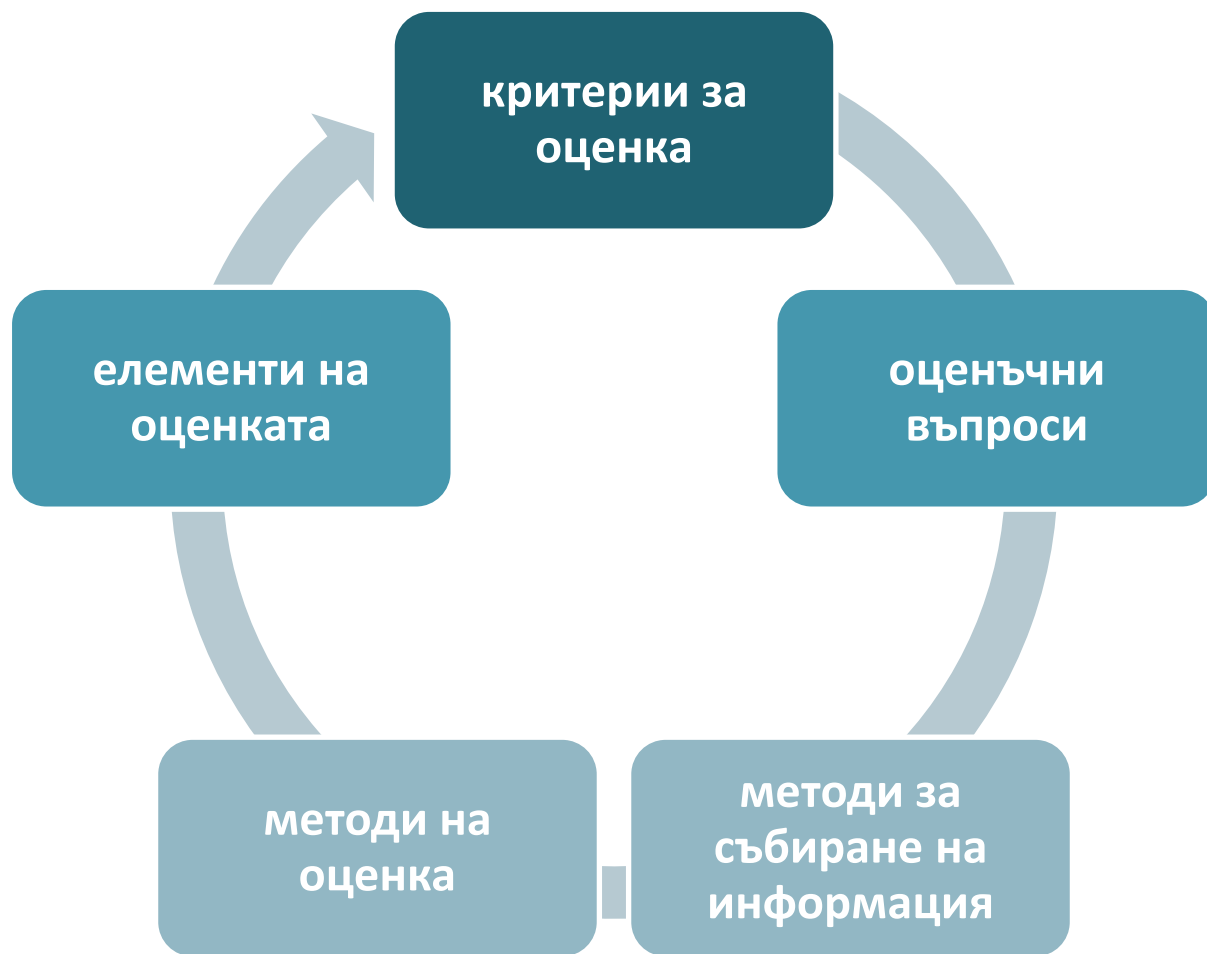
Предварителна оценка

ОБЩА ИНФОРМАЦИЯ ЗА ДОГОВОРА ЗА ИЗВЪРШВАНЕ НА ПРЕДВАРИТЕЛНА ОЦЕНКА НА ОПИК 2014-2020

Договор 231/06.03.2014 г. с предмет „Извършване на предварителна оценка на Оперативна програма Иновации и Конкурентоспособност 2014-2020 г.“, сключен между Министерство на икономиката и енергетиката, Главна дирекция ЕФК и Обединение „Предварителна оценка на ОПИК 2014-2020“ ДЗЗД с членове:

- *“Интеладвайзърс” ЕООД*
- *Българска консултантска организация ООД*
- Продължителност на договора: 6 месеца
- Цели на договора:
 - *Подготовка на оперативна програма, логически и аналитично обоснована, базирана на нуждите, ориентирана към постигането на конкретни цели и резултати, за които правилно е планиран адекватен финансов ресурс;*
 - *Подготовка на оперативна програма, в съответствие с европейски, национални и други приложими стратегически документи, както и цели в областта на опазването на околната среда ;*

Основни елементи на методиката за оценка

Инструментариум за извършване на предварителната оценка

- **Документален анализ**

- Провеждане на **фокус групи на 8 и 9 май 2014 г.** с представители на следните заинтересовани и целеви групи на програмата:
 - *Фокус група 1: Бизнес и браншови, включително организации от сферата на енергийната и ресурсна ефективност*
 - *Фокус група 2: Банков и финансов сектор (вкл. фондове)*
 - *Фокус група 3: Академичен сектор*
 - *Фокус група 4: Организации по хоризонтални въпроси и политики (социални въпроси, околна среда, равенство, защита от дискриминация и др.)*

- Провеждане на **анкетно проучване** сред потенциални бенефициенти на програмата

- Провеждане на **интервюта** в периода **12.05. – 26.05.2014 г.** с представители на:
 - *Администрацията (МИЕ и други публични органи, представени в ТРГ);*
 - *Потенциални бенефициенти.*

ОСНОВНИ НАПРАВЛЕНИЯ НА ОЦЕНКАТА

- 1. Оценка на социално-икономическия анализ (вкл. SWOT анализа и анализа на нуждите)**
- 2. Оценка на избраната стратегия за изпълнение на ОПИК, включително вътрешна и външна съгласуваност**
- 3. Оценка на системата от индикатори и механизми за мониторинг на ОПИК 2014-2020**
- 4. Оценка на капацитета на потенциалните бенефициенти и органите за управление на ОПИК 2014-2020**
- 5. Оценка на адекватността и реалистичността на предложеното разпределение на финансовите ресурси по програмата**
- 6. Интегриране на резултатите от екологичната оценка в доклада за предварителна оценка**
- 7. Оценка на процеса по изготвяне на ОПИК 2014-2020**

ПРЕДВАРИТЕЛНИ КОМЕНТАРИ ОТ ОЦЕНКАТА НА СОЦИАЛНО-ИКОНОМИЧЕСКИЯ АНАЛИЗ

- *Като цяло ползваните за целите на анализа изходни данни са актуални и надеждни. В някои области е необходимо данните да се актуализират с последните данни и прогнози на МФ, МТСП и др., както и да се осигури съгласуваност между данните в отделните части на програмния документ;*
- *Актуалните нужди и предизвикателства за целевите групи са идентифицирани и адресирани в програмата. Тяхната приоритизация е препоръчително да се обоснове допълнително, включително чрез инструменти като SWOT анализ, „дърво на проблемите“, „дърво на целите“ и др.*
- *Препоръчително е да се доразвият методите и инструментите за прогнозиране на въздействието на програмата, както и да се обоснове по-детайлно връзката между целите и резултатите от програмата с очакваното въздействие върху социално-икономическото развитие;*
- *Отчетени са нужди и потребности на териториално ниво, като е следван подхода на Споразумението за партньорство. Препоръчително да се конкретизира подхода за адресирането им в програмата.*
- *Като цяло са отчетени „научените уроци“ от предходния програмен период;*

ПРЕДВАРИТЕЛНИ КОМЕНТАРИ ОТ ОЦЕНКАТА НА ПОСЛЕДОВАТЕЛНОСТТА И ВЪТРЕШНАТА СЪГЛАСУВАНОСТ

- *Дефинирани са цели и приоритети на програмата, както и области на интервенция по тематични цели. Препоръчително е да се представи по-ясна взаимовръзка между целите и приоритетите на програмата и изводите от анализа;*
- *За по-прецизен анализ на йерархията на целите е препоръчително да се приложат инструменти като SWOT анализ, дърво на проблемите, дърво на целите и др., чрез които да се структурира и обоснове по-ясно приоритизацията на нуждите и предизвикателствата и логиката на интервенциите;*
- *Препоръчително е логиката на интервенция на програмата да бъде допълнително анализирана чрез логическа матрица;*
- *Препоръчително е да се доразвие и конкретизира подхода за прилагане на интегрирани интервенции по отношение на определени целеви групи или региони;*
- *Прилагането на финансовите инструменти е препоръчително да бъде по-детайлно описано и конкретизирано. Към настоящия момент те не са изяснени, тъй като се очаква допълнителна оценка, която ще се извършва по отделен договор за предварителна оценка, възлаган от Министерство на финансите;*
- *Препоръчително е да се идентифицират и анализират външните фактори, които могат да повлияят положително или негативно на очакваните резултати.*

ПРЕДВАРИТЕЛНИ КОМЕНТАРИ ПО ОЦЕНКАТА НА ВЪНШНАТА СЪГЛАСУВАНОСТ

- *Като цяло идентифицираните предизвикателства и потребности са в съответствие с целите и задачите на ОСР за програмен период 2014-2020, Стратегията „Европа 2020“ и СП;*
- *В ОПИК 2014-2020 като цяло е налице координация, демаркация и свързаност с други програмни и стратегически документи на национално и европейско равнище, включително НПР България 2020, проект на ИСИС, Хоризонт 2020, НСНМСП („Small Business Act“); , и др. В процеса на оценка ще се дадат конкретни препоръки за прецизиране на допълняемостта и демаркацията между ОПИК и другите идентифицирани програми.*
- *Предвидени са мерки за изпълнение на предварителните условия, приложими към ОПИК съгласно СП, включително разработване на ИСИС, актуализация на НСНИ и др;*
- *Отчетен е интегрираният подход за териториално развитие, предвиден в СП, като е препоръчително подхода за прилагането му в ОПИК да бъде конкретизиран и адаптиран с оглед постигане на оптимален синергичен ефект в целевите региони;*
- *Предвидени са мерки и механизми за приноса към хоризонталните политики и принципи на ЕС, на всички нива - програма, приоритетни оси и инвестиционни приоритети /операции.*
- *Програмата като цяло интегрира подходящо политиката по околна среда и адаптация към изменение на климата, биоразнообразие, адресиране на демографските промени и др.), съобразно изготвената нормативна рамка за интеграция на политиките и заложените цели на СП;*

ПРЕДВАРИТЕЛНИ КОМЕНТАРИ ПО ОЦЕНКАТА НА СИСТЕМАТА ОТ ИНДИКАТОРИ И МЕХАНИЗМИ ЗА МОНИТОРИНГ НА ОПИК 2014-2020

(1)

- *Като цяло предложените общи и специфични индикатори са релевантни спрямо целите и приоритетите на програмата. Програмата включва общи индикатори по регламентите на ЕФРР, където е подходящо и уместно.*
- *Програмата включва индикатори за резултат, които имат отношение не само към предвидените в програмата дейности, но и към редица други социално-икономически процеси. Препоръчително е да се прецизират индикатори, така че като цяло да са в по-малка степен уязвими към външни за програмата фактори*
- *В настоящия вариант на програмата не са заложени индикатори за прилагане на интегриран подход за териториално развитие;*
- *Изпълнена е препоръката на Комисията за ограничаване на броя на специфичните за програмата индикатори за резултат и фокусирането им върху основните цели на програмата*
- *Индикаторите за продукт като цяло са релевантни спрямо подкрепяните дейности, но не измерват изцяло резултатите от подкрепените операции – необходимо е да се подсили логическата взаимовръзка между индикаторите за продукт и тези за резултат.*

ПРЕДВАРИТЕЛНИ КОМЕНТАРИ ПО ОЦЕНКАТА НА СИСТЕМАТА ОТ ИНДИКАТОРИ И МЕХАНИЗМИ ЗА МОНИТОРИНГ НА ОПИК 2014-2020 (2)

- *Предложените индикатори като цяло отговарят на критериите SMART (конкретни, измерими, достъпни/ постижими по рентабилен начин, съответстващ на програмата и релевантни във времето). Като основно предизвикателство се очертава определянето на целевите стойности на индикаторите. Определянето им следва да отчита и финансова обосновка на заложените цели, съгласно предвидените бюджети по отделните операции в рамките на приоритетите.*
- *Специфичните програмни индикатори са дефинирани по ясен, недвусмислен и разбираем начин, имат общоприета интерпретация и са устойчиви.*
- *В настоящия вариант на програмата не са определени етапни цели, както и указания (ръководства) за определяне стойностите и използване на индикаторите. **Липсва техническа обосновка (методика за определяне на стойностите) на определените целеви стойности, поради което не е възможна информирана оценка за адекватността и постижимостта на заложените цели и доколко те отразяват най-важните желани промени.***
- *Човешките ресурси и административния капацитет като цяло са адекватни за прилагане на процедурите за мониторинг на програмата, като са необходими уточнения и подобрения за своевременното събирането на данни, необходими за провеждане на оценките (включително текущите и междинни оценки).*

ПРЕДВАРИТЕЛНИ КОМЕНТАРИ ПО ОЦЕНКАТА НА ИЗБОРА НА ОСНОВНИТЕ КАТЕГОРИИ БЕНЕФИЦИЕНТИ И ФОРМИТЕ ЗА ПОДПОМАГАНЕ, КАКТО И КАПАЦИТЕТА НА БЕНЕФИЦИЕНТИТЕ

- *Като цяло са приложени подходящи и последователни критерии за избор на категории потенциални бенефициенти, от гледна точка на заложените цели, приоритети, дейности и форми на подпомагане.*
- *Като цяло заинтересованите групи са информирани и са взели участие в значителна степен в процеса на програмиране и избор на бенефициенти;*
- *В настоящия проект на програмата липсва достатъчно конкретика за извършване на детайлна оценка на съответствието на формите на подкрепа с нуждите, очакванията и възможностите на бенефициентите, тъй като прилагането на финансовите инструменти не е достатъчно детайлизирано;*
- *Като цяло са предвидени механизми за насърчаване на синергично сътрудничество и взаимодействие между всички участници по отделните интервенции (в т.ч. неправителствен сектор и браншови организации, академичен сектор, научни организации и организации по НИРД, местни власти).*
- *Препоръчително е доразвиване и конкретизиране на мерките за повишаване капацитета на бенефициентите, включително чрез отчитане **на научените уроци и добрите практики от предходния програмен период;***

ПРЕДВАРИТЕЛНИ КОМЕНТАРИ ОТ ОЦЕНКАТА НА АДЕКВАТНОСТТА НА ЧОВЕШКИТЕ РЕСУРСИ И ОРГАНИТЕ ЗА УПРАВЛЕНИЕ И ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОГРАМАТА

- *Налице е адекватен административен капацитет за ефективно и ефикасно изпълнение на програмата и институционална рамка, като са ясно определени и функциониращи структурни звена. През новия програмен период 2014-2020 г. е определена Приоритетната ос 3, която ще подкрепя още по-фокусирано успешното и добро управление на оперативната програма и ще надгради капацитета в УО и бенефициентите. Реализацията на тази подкрепа е конкретизирана чрез мерки за постигането на ефективно и ефикасно изпълнение на дейностите, свързани с програмирането, управлението, наблюдението, оценката и контрола на ОПИК съгласно действащото законодателство и съществуващите добри практики;*
- *„Научените уроци” са отчетени в голяма степен, като и на тази база са предложени подходящи мерки и дейности за укрепване на административния капацитет както на бенефициенти, така и на УО.*
- *В съответствие с предвижданията на Споразумението за партньорство, програмата съдържа мерки за намаляване на административната тежест, които ще бъдат анализирани по-задълбочено в процеса на оценка.*
- *Оценката по това направление ще се базира до голяма степен на първоначалните резултати от обществена поръчка с предмет “Разработване на организационна стратегия, анализ и оценка на организационната структура, административния капацитет и потребностите от обучение, разработване и изпълнение на програма за обучение на служителите на Управляващия орган на ОПРКБИ 2007 – 2013 г.”*
-

ПРЕДВАРИТЕЛНИ КОМЕНТАРИ ПО ОЦЕНКАТА НА АДЕКВАТНОСТТА И РЕАЛИСТИЧНОСТТА НА РАЗПРЕДЕЛЕНИЕТО НА ФИНАНСОВИТЕ РЕСУРСИ

- *Налице е обосновка за съответствието между разпределението на финансовите ресурси и идентифицираните предизвикателства и нужди, които се адресират с целите и операциите по програмата. Отразен е коментарът на ЕК за наличие на “обосновка за финансовото разпределение за всяка тематична цел и, където е подходящо, инвестиционен приоритет, в съответствие с изискванията за тематична концентрация”;*
- *Наличието на инструменти като SWOT анализ, дърво на целите и др. ще позволи по-ясна взаимовръзка и обосновка на финансовия ресурс по отделните тематични цели и инвестиционни приоритети с идентифицираните нужди и предизвикателства в анализа (включително по отношение на приоритизацията на нуждите и йерархията на целите);*
- *Необходимо е да се прецизира ресурса за финансови инструменти, както и да се посочи дали по програмата се планират големи проекти;*
- *Като цяло са предвидени механизми за съблюдаване за допълващо използване на ЕСИФ, координиране между средствата на ОПИК 2014-2020 и други национални и европейски инструменти за финансиране;*

ОЦЕНКА НА ПРОЦЕСА ПО ИЗГОТВЯНЕ НА ОПИК 2014-2020

- *Като цяло са приложени подходящи и ефективни механизми за идентифициране на всички заинтересовани страни по програмирането, като са ангажирани компетентни публични органи, социално-икономически партньори и организации на гражданското общество;*
- *В процеса на оценка ще се анализира детайлно подходът на отразяване на предложенията от заинтересованите страни и аргументацията за тяхното отхвърляне или приемане;*
- *Процесът на оценка ще изследва доколко процесът на програмиране е публичен и прозрачен, включително чрез възможност за участие на широк кръг заинтересовани страни*

Благодаря за вниманието!

